

TILRAUNAVERKEFNI Á LANDSPÍTALA

FORVARNAVERKEFNI Í TENGLUM VIÐ FJÖLSKYLDUBRÚ

Gunnlaug Thorlacius, Fjölskyldu- og félagsráðgjafi

ACE RANNSÓKNIN

ADVERSE CHILDHOOD EXPERIENCES – ERFIÐ REYNSLA Í BERNSKU

- Langtíma rannsókn sem gerð var í BNA 1995-1997
- Metur áhrif áfalla í bernsku
- 17.000 þátttakendur
- Staðlað greiningamat – áföll kortlögð
- 10 algengustu áföllin voru skilgreind
- Niðurstaða: áföll útsetja fólk fyrir vandamálum síðar á lífsleiðinni **ef ekkert er að gert**

ACE STUDY

SKILGREIND 10 ALGENGUSTU ÁFÖLL Í ÆSKU

1. Líkamlegt ofbeldi
2. Andlegt ofbeldi
3. Kynferðislegt ofbeldi
4. Líkamleg vanræksla
5. Tilfinningaleg vanræksla
6. Foreldri með alkóhólvanda
7. Móðir sem var fórnarlamb heimilisofbeldis
8. Fjölskyldumeðlimur í fangelsi
9. Fjölskyldumeðlimur með geðrænan sjúkdóm
- 10. Foreldramissir vegna skilnaðar, dauða eða brotthvarfs**

HVER ÆTTI STEFNAN AÐ VERA?

- Rannsóknarniðurstöður gefa vísbendingar um að ekki sé verið að þjónusta þennan hóp með markvissum hætti
- Fagfólk rís undir ábyrgð
- Tilraunaverkefni í burðarliðnum

TILRAUNAVERKEFNI Á KRABBAMEINSDEILDUM LSH

- Samstarfsverkefni Landspítala, Ráðgjafabjónustu KÍ og RBF við félagsráðgjafadeild HÍ
- Átaksverkefni í 6 mánuði
- Nánari útfærsla á verkefninu Fjölskyldubró

FJÖLSKYLDUBRÚIN

- Byggir á kenningum Williams R. Beardslee barnageðlæknis
- Stuðningsúrræði sem er miðað að þörfum barna
- Rætt við foreldra og börn eftir ákveðnu verklagi
- Að setja orð á það sem fjölskyldan gæti verið að glíma við
- Að skipuleggja fjölskyldusamtal þar sem raddir allra fá að heyrast

MEGIN MARKMIÐ FJÖLSKYLDUBRÚAR

- Finna styrkleika fjölskyldunnar
- Styrkja stuðningsnetið
- Tryggja að börnin hafi aðgang að einhverjum fullorðnum, utan heimilisins sem þau treysta og geta leitað til
- Koma auga á verndandi þætti
- Að efla samskipti og skilning innan fjölskyldunnar
- Að hvetja til opinnar umræðu

HVAÐA SAMEIGINLEGU ÞÆTTI SJÁUM VIÐ HJÁ BÖRNUM SEM EIGA FORELDRA SEM GLÍMA VIÐ ERFIÐ VEIKINDI?

- Of mikil ábyrgð miðað við aldur
  - Ábyrgð á að:
    - gleðja
    - annast
    - Vinna
- Sektarkennd
  - Af hverju gerðist þetta?
  - Er þetta mér að kenna?
- Ótta við að þau muni deyja líka
- Er sjúkdómurinn smitandi?
- Ótta við að hitt foreldrið deyji líka

HVAÐ VILJUM VIÐ FÁ ÚT ÚR SVONA VERKEFNI?

- Skýrt verklag
- Aukin ábyrgð fagfólks
- Kortlagning á umfangi
- Árangursmat
- Fleiri verkefni að sömu fyrirmynd

KLÍNSÍKAR LEIÐBEININGAR

- NICE guidelines (The National Institute for Health and Care Excellence)
  - Verklagsreglur gefnar út af breska ríkinu
  - Veita leiðsögn um hvernig á að haga heilbrigðisþjónustu
  - Allar leiðbeiningar byggja á gagnreyndum aðferðum
  - Hannaðar til að veita bestu mögulega þjónustu

DÆMI UM VERKFERLA

- Hvað veldur þér mestum áhyggjum?
- Hvað annað veldur þér áhyggjum?
- Hversu miklum áhyggjum veldur þetta þér? Notið kvarðann 0-10 (0=engum, 10= mestu mögulegum)
- Hve oft finnur þú fyrir þessum áhyggjum? Notið kvarðann 0-10 (0= aldrei, 10= stöðugt)
- Ertu að takast á við fleiri/aðra erfiðleika núna á sama tíma?
- Hversu mikil áhrif hafa erfiðleikarnir á líf þitt núna? Notið kvarða 0-10 (0= engin, 10= ráða algjörlega yfir lífi mínu)
- Hversu vel treystirðu þér til að takast á við þessa erfiðleika? (0= alls ekki, 10= algjörlega)
- Hvaða spurninga myndir þú vilja spyrja á fundinum?
- Ef þú manst eftir fleiri spurningum fram að fundinum, vinsamlegast skrifaðu þær hjá þér og komdu með þær á fundinn.

HVAÐ ÞARF AÐ GERA TIL AÐ FESTA VERKLAG Í SESSI?

- Að ábyrgð heilbrigðisstarfsmanna og réttur barna sé færður í lög líkt og þekkt í nágrannalöndunum
- Upplýsingar um réttindi og skyldur heilbrigðisstarfsmanna þurfa að vera aðgengilegar
- Öflug fræðsla til allra opinberra starfsmanna um mikilvægi þess að huga að börnum.

MEÐ GÓÐU SKIPULAGI OG SAMSTILLTU ÁTAKI MÁ LYFTA GRETTISTAKI

